

Projektni naziv: Ljetni kamp "Vratimo se prirodi 2015"
Lokacija: Planina Vlašić kod Travnika, Bosna i Hercegovina
Vrijeme: Ponedjeljak, 3. august do petak, 7. august 2015

Sažetak: Ovaj program namijenjen je djeci i mladima u Bosni i Hercegovini s ciljem razvijanja različitih interesa, poticanja na bavljenje hobijima i razvijanja samopouzdanja. Kroz zabavne i interaktivne radionice kao što su drama, umjetnost i ples, učesnici i učesnice kampa imat će priliku da uče kako da se bolje nose sa vršnjačkim pritiskom i izazivanjem, ali i kako da efektivnije komuniciraju i formiraju bolje odnose sa svojim roditeljima, braćom, sestrama, vršnjacima i edukatorima. Ovo je sjajna prilika za djecu i mlade (uzrasta od 10 do 14 godina) da se "otkače" od tehnologije, druže se, budu fizički aktivni i ponovo se povežu sa prirodom.

Zašto ljetni kamp?

Skoro 20 godina nakon devastirajućeg rata (1992-1995), djeca i mladi u Bosni i Hercegovini suočavaju se sa siromaštvom i različitim oblicima isključivanja. Formalno obrazovanje u BiH vrlo često ne potiče radoznalost, kreativnost i inovativnost kod djece. Mladima u BiH vrlo često nedostaje nekih konstruktivnih sadržaja i mogućnosti tokom ljetnih mjeseci. Veliki broj djece u BiH provode svoje ljetne raspuste gledajući televiziju, igrajući video igrice ili su jednostavno "prepušteni ulici". Budući da nisu stimulirani, usmjeravani i da vrlo često ne provode svoje vrijeme konstruktivno, djeca i mladi u mnogim slučajevima počinju da usvajaju destruktivna ponašanja.

Vratimo se prirodi

Ljetni kampovi su odlična mjesta gdje djeca i mladi mogu da se druže, rade na zajedničkim projektima, razgovaraju i upoznaju jedne druge. U ljetnim kampovima djeca su fizički aktivna, daleko od televizije i kompjutera i imaju priliku da se ponovo povežu sa prirodom. Za očekivati je da kao rezultat boravka u prirodi potencijal za nasilje se smanjuje kod djece i mladih. Ovaj program je izvrsna prilika da se djeca konačno vrate prirodi i da upoznaju neke od najljepših predjela Bosne i Hercegovine. Takodjer, ovo je idealna prilika da djeca budu "offline" i da se umjesto sa virtualnim Facebook prijateljima počnu da druže sa stvarnim prijateljima na svježem zraku.

Razvoj projekta u budućnosti

Dugoročni cilj projekta je uključiti bh. dijasporu i dakle od sljedeće godine (2016) početi razvijati mostove između djece i mladih koji žive u Bosni i Hercegovini i u dijaspori. Na ovaj način projekt može postati samoodrživ. Vjerujemo da bi uključivanje dijaspore u ovaj projekt moglo donijeti korist svim stranama. Naime, djeca i mladi koji žive u BiH imat će priliku da čuju i da nauče o iskustvima njihovih vrsnjaka koji žive diljem svijeta. S druge strane, ovaj kamp će predstavljati fantastičnu priliku za djecu i mlade koji žive van granica BiH da poboljšaju svoje jezičke sposobnosti i da nauče nešto više o zemlji i kulturi svojih predaka. Takodjer, od sljedeće godine cilj je da uključimo i srednjoškolce u

naš projekt i da kreiramo odgovarajući program za njih. Specifičnije – voljeli bismo identificirati njihove interese i talente i po mogućnosti, probati im pomoći im kod izbora njihovih budućih karijera. Također, voljeli bismo kada bi mjesto održavanja kampa svaki put bio na nekom drugom mjestu unutar BiH i da se na taj način uključe djeca i mladi iz različitih krajeva BiH.

Uključivanje stipendista Fondacije Bosana u projekt:

U kampu će učestvovati 3 stipendista ili stipendistkinje Fondacije Bosana koji će pomagati u svojstvu savjetnika ili savjetnica u kampu. Studenti će biti selektirani na osnovu njihovih prethodnih iskustava rada na sličnim projektima, te na osnovu njihovih smjerova u studiranju, interesa i hobija. Ovo je izvrsna prilika za studente da zarade nešto novca, ali i da se nastave razvijati profesionalno.

O Fondaciji Bosana

Fondacija Bosana pomaže mladim ljudima da naprave pozitivne izbore u životu koji će im kasnije omogućiti da povećaju svoje osobne potencijale. Cilj je dakle da im se pomogne da izađu iz začaranog kruga siromaštva, te da se formiraju u stabilne osobe koje će moći jednog dana da izdržavaju sami sebe i da budu korisni članovi/članice društva. Ciljevi se postižu na sljedeće načine:

- Pomaže se djeci i mladima bez jednog ili oba roditelja da razvijaju hobije, interese i samopouzdanje tako što im se omogućava pristup različitim treninzima, praksama, mentorstvu i pristup univerzitetkom obrazovanju, a sve s ciljem smanjivanja maloljetničke delikvencije i nezaposlenosti.
- Pokušavaju se umanjiti posljedice masovnog "odljeva mozгова" u Bosni i Hercegovini koji se dogodio u toku rata i nakon rata, tako što se obrazuju mladi ljudi u tehničkom i praktičnom smislu i bivaju zapravo ohrabreni da uspiju.

O autorici projekta:

Azra Smailkadić-Brkić je novinarka i aktivistkinja za ljudska prava. Ona zamišlja svijet oslobođen od svih oblika nasilja, stereotipa i diskriminacije. Svijet gdje ratovi ne razaraju porodice i gdje djeca, bez obzira na svoj ekonomski i društveni status imaju pravo i pristup kvalitetnom obrazovanju. Azra smatra kako je najbolja učionica zapravo priroda i zbog toga ona vjeruje u potencijal ljeta i ljetnih kampova za djecu i mlade. Ona smatra da ukoliko se ponovo povežu sa prirodom i počnu provoditi vrijeme okruženi drvećem i travom - daleko od video igrice - to može jako da umanja potencijal za nasilje kod djece i mladih. Azra je rođena i odrasla u Bosni i Hercegovini, a trenutno živi u New Yorku.